

Modell för välfärdsteknik inom äldreomsorgen

Förslag till äldrenämndens beslut

1. Trygghetslarm i särskilt boende ska finansieras och ägas av äldrenämnden.
2. Social- och omsorgsdirektören ges i uppdrag att i kommande avtal, verksamhetsuppdrag och nybyggnationer för särskilt boende säkerställa ändamålsenliga trygghetslarm och behovsanpassad tillsyn.

Ärende

För att möta den demografiska utvecklingen behöver äldreomsorgen förändra sina nuvarande arbetssätt. Implementering av välfärdsteknik i äldreomsorgens verksamheter ska ses som en förutsättning för detta. För att effekter av nyttjande av välfärdsteknik i form av ändamålsenliga arbetsprocesser ska kunna uppnås och för att tekniken ska vara ett stöd för personalen i sitt arbete krävs helhetssyn vid införande och förvaltning av välfärdsteknik inom verksamheten.

Linköpings kommun har utifrån det ökade behovet av implementering av välfärdsteknik och tillhörande tjänster behov av en modell för hur kommunen ska handha tekniska välfärdslösningar inom äldreomsorgens verksamheter. Detta i syfte att skapa förutsättningar för god vård och omsorg för brukare samt effektiva processer och verktyg för personal som arbetar inom vård och omsorg

Inom ordinärt boende i Linköpings kommun idag finns en grund av implementerad välfärdsteknik där Äldrenämnden står för ägande, drift och förvaltning av teknik. Detta innefattar mobila lås, digitala trygghetslarm, trygghetskameror, positioneringslarm och digitala läkemedelsskåp för brukare inom hemtjänsten. Treserva, digital nyckelhantering, tids- och insatsregistrering och mobil dokumentation som stödjer arbetssätt för personal. Här finns en systematik och en helhetssyn kring de tjänster som erbjuds både utifrån ett brukar och ett medarbetarperspektiv.

Inom särskilt boende finns likt ordinärt boende implementerad välfärdsteknik i form av trygghetslarm, hotellås, positioneringslarm och digitala läkemedelsskåp. Skillnaden mellan verksamhetsområdena särskilt och ordinärt boende är att tekniken inom särskilt boende inte förvaltas och ägs som en

helhet utan varje välfärdsteknisk tjänst förvaltas och ägs olika bland annat utifrån pågående avtal med nuvarande utförare.

Genom att inkludera trygghetslarm för vårdbostad samt behovsanpassad tillsyn i ett gemensamt offentligt tjänsteutbud som ägs av äldrenämnden skulle helhetssyn och ändamålsenliga processer inom äldreomsorgens verksamheter kunna skapas. Detta skulle bidra till goda arbetsförhållanden för medarbetare och likvärdig vård och omsorg för medborgaren.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Rubriken på tjänsteskrivelse, ÅÅÅÅ-MM-DD

Eventuella bilagor

Bakgrund

År 2033 beräknas andelen av Sveriges befolkning som är över 80 år att ha ökat med 40 % jämfört med idag. Samtidigt upplever omsorgsverksamheter redan nu problem med att kompetensförsörja. Enligt beräkningar i Linköpings kommuns personalförskningsanalys beräknas det totala personalbehovet för äldreomsorgen att öka med 21 % fram till 2027.

För att möta den demografiska utvecklingen behöver äldreomsorgen förändra sina nuvarande arbetsätt. Implementering av välfärdsteknik i äldreomsorgens verksamheter ska ses som en förutsättning för detta. För att effekter av nyttjande av välfärdsteknik i form av ändamålsenliga arbetsprocesser ska kunna uppnås och för att tekniken ska vara ett stöd för personalen i sitt arbete krävs helhetssyn vid införande och förvaltning av välfärdsteknik.

Linköpings kommun har utifrån det ökade behovet av implementering av välfärdsteknik och tillhörande tjänster behov av en modell för hur kommunen ska handha tekniska välfärdslösningar i äldreomsorgens verksamheter. Detta för att skapa förutsättningar för god vård och omsorg för brukare samt effektiva processer och verktyg för personal som arbetar inom vård och omsorg.

Inom ordinärt boende i Linköpings kommun idag finns en grund av implementerad välfärdsteknik där Äldrenämnden står för ägande, drift och förvaltning av teknik. Detta innefattar mobila lås, digitala trygghetslarm, trygghetskameror, positioneringslarm och digitala läkemedelsskåp för brukare inom hemtjänsten. Treserva, digital nyckelhantering, tids- och insatsregistrering och mobil dokumentation som stödjer arbetsätt för personal. Här finns en systematik och en helhetssyn kring de tjänster som erbjuds både utifrån ett brukar och ett medarbetarperspektiv.

Inom särskilt boende finns likt ordinärt boende implementerad välfärdsteknik i form av trygghetslarm, hotellås, positioneringslarm och digitala läkemedelsskåp. Skillnaden mellan verksamhetsområdena särskilt och ordinärt boende är att tekniken inom särskilt boende inte förvaltas och ägs som en helhet utan varje välfärdsteknisk tjänst förvaltas och ägs olika beroende av bland annat pågående avtal men även utifrån olika utförarens avtal.

Nuvarande avtal med utförare av Äldreomsorg inom särskilt boende anger att det är utföraren som ansvarar för och ska bekosta trygghetslarmet på vårdbostaden. Funktionsprogram gällande lokaler vid nyproduktion (ÄN 2021-203) anger dock att beställaren bekostar larmsystem vid nyproduktion vilket medför att ägandeförhållandena idag kan se olika ut.

När det gäller hotellås inom särskilt boende vårdbostad, bekostas dessa idag av nämnd men köps in och handhas i driften av utföraren på vårdbostaden. Digitala läkemedelsskåp ägs och förvaltas av nämnden.

Idag kan de olika lösningarna inom verksamheterna och avsaknaden av helhetssyn vid införande av välfärdsteknik innebära att exempelvis personalen

behöver ha med sig två telefoner (handenheter) på sitt arbetspass, en för trygghetslarmet och en för att öppna det digitala läkemedelsskåpet. Att de olika tekniska lösningarna och standarden på välfärdsteknik som finns inom verksamheterna idag skiljer sig åt kan även bidra till en ojämnlik vård och omsorg för våra medborgare. Detta försvårar även möjligheterna att skapa likvärdiga och enkla arbetsprocesser och verktyg för personal.

Nuvarande modell medför även svårigheter och otydlighet vid utvecklingsprojekt (exempelvis hantering av resultat i projekt BEATA) och vid inköp och implementering av ny teknik. Med en helhetssyn och en modell som definierar en grund för välfärdsteknik inom särskilt boende likt den som finns för ordinärt boende skulle nyttan av välfärdsteknik lättare kunna uppnås.

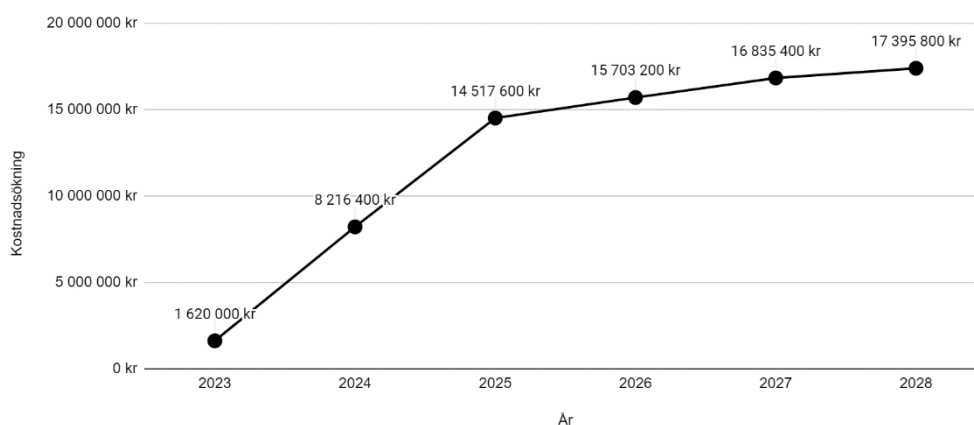
Genom att inkludera trygghetslarm för vårdboende samt behovsanpassade tillsyn i ett gemensamt offentligt tjänsteutbud som ägs av äldrenämnden skulle helhetssyn och ändamålsenliga processer kunna skapas vilket skulle bidra till goda arbetsförhållanden för medarbetare och likvärdig vård och omsorg för medborgaren.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet innebär en förändring av ägande av trygghetslarm på särskilt boende, vårdboende, äldreomsorg där av ändamålsenliga trygghetslarm och behovsanpassad tillsyn föreslås bekostas och förvaltas av äldrenämnden.

Omställning till ny modell med helhetssyn på ägande av trygghetslarm kommer att genomföras i takt med att pågående avtal avslutas och nya upphandlingar av vårdboendestäder genomförs, trygghetskapande teknik som tillgodoser behovsanpassad tillsyn kommer under år 2024 och 2025 att implementeras på samtliga vårdboendestäder.

Förslaget med en modell för välfärdsteknik där äldrenämnden äger och förvaltar ändamålsenliga trygghetslarm på särskilt boende vårdboende samt tillgodoser behovsanpassad tillsyn i särskilt boende vårdboende innebär en successiv kostnadsökning från och med år 2024 enligt nedanstående diagram. Utöver kostnader för behovsanpassad tillsyn som anges i Dnr ÄN 2022-809, Upphandling trygghetskapande teknik, beräknas en löpande månadskostnad om ca 200 kr/plats tillkomma vid implementering av ändamålsenliga trygghetslarm.

Bedömning är att budget för 2023 inte kommer att påverkas och att kostnader från 2024 och framåt kommer att prioriteras i budgetarbetet.

Kommunala mål

Målområde Medborgare

Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum.

I Linköping ges snabb, tillgänglig och korrekt service genom digitala lösningar. Företagens situation underlättas genom effektiva och förutsebara regler. Vård- och omsorgstjänster ges utifrån en helhetssyn på den enskilde. Alla Linköpingsbor kan åldras med värdighet där kommunen tillgodoser dem med störst behov. I Linköping finns många alternativ som individen själv väljer mellan. Det civila samhället är en naturlig samarbetspartner i att skapa fler kontaktytor och ge ett bättre stöd till individen med fokus på närhet och gemenskap. Kommunens välfärdstjänster kännetecknas av trygghet, värdighet och delaktighet oavsett utförare.

Målområde Verksamhet

Effektiv organisation med goda resultat

I Linköpings kommun bedrivs verksamhet av god kvalitet med Linköpingsborna i centrum. Sambandet mellan resurser, prestationer, resultat och effekter är centralt i planering, uppföljning och utvecklingsarbete. Med en öppen och tillåtande attityd för nya lösningar arbetar kommunen aktivt för att utnyttja digitaliseringens möjligheter. Detta för att effektivisera verksamheten och skapa bättre tjänster för kommunens invånare. Individer, föreningar och företag bidrar till att driva Linköping framåt och ska därför ges goda villkor för att delta i utformning och leverans av välfärdstjänster.

Målområde Medarbetare

Attraktiv arbetsgivare

I Linköpings kommun känner varje medarbetare arbetsglädje och stolthet, har inflytande och delaktighet. Serviceyrken inom skola och omsorg stärker förutsättningarna för att utveckla kvaliteten i välfärdstjänsterna genom att befintlig personal avlastats och frigörs för att driva utveckling. Kommunens arbetsplatser präglas av jämställdhet, mångfald och goda arbetsvillkor. Medarbetarna är ambassadörer som gärna rekommenderar sin arbetsplats till andra. Linköpings kommun

Hållbar kompetensförsörjning

Linköpings kommun arbetar systematiskt med att attrahera, introducera, utveckla och behålla medarbetare för att säkra kompetensförsörjningen. Genom att organisera arbetet på nya sätt, använda digital teknik och hitta vägar för ett livslångt lärande skapas förutsättningar för att säkra resurser till den kommunala verksamheten. Nya metoder för att attrahera, utveckla och behålla kompetens i kommunen utvecklas för att möta framtidens behov av kompetens.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Samråd

En arbetsgrupp med representanter från Social- och omsorgsförvaltningen och den kommunala utföraren Leanlink har arbetat med olika frågeställningar kopplat till framtagande av modell för välfärdsteknik. Leanlink som den kommunala utföraren har varit referensenhet i arbetet med att definiera ett offentligt basutbud för äldreomsorgen. Gemensamma erfarenheter mellan Social- och omsorgsförvaltningen och den kommunala utföraren Leanlink inom projekt BEATA har även legat till grund för framtagande av modellen.

I projekt BEATA, behovsanpassade tillsyner, finns referensgrupp där privata utförare som på avtal med Linköpings kommun bedriver verksamhet i särskilt boende, vårdbostad, äldreomsorg finns representerade. Referensgruppen för BEATA har löpande fått information angående pågående utvecklingsarbete. Dialog har i referensgruppen förts utifrån arbetsprocesser och arbetsverktyg för personal samt de svårigheter som nuvarande system för välfärdsteknik innebär för framförallt privata utförare av äldreomsorg.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Information enligt 19 § MBL har genomförts.

Social- och omsorgsförvaltningen

Linda Ljunqvist

Beslutet skickas till:
Klicka här för att ange text.